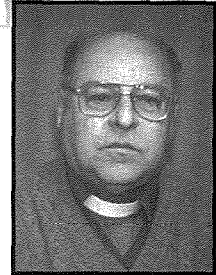

Fil-150 mid-Domma ta' l-Immakulata

**It-Tnissil bla Tebgha ta' Marija
Verità tal-Fidi taghna li giet
Iddikjarata fit-8 ta' Diċembru 1854
mill-Papa Piju IX.**

Kitba tal-Kan. Jos. Bonello, Direttur Spiritwali

Fl-istorja tal-Kult Marjan, tlieta huma d-dati importanti: **22 ta' Ġunju, 431, 8 ta' Diċembru, 1854** u **l-1 ta' Novembru, 1950**. Fit-22 ta' Ġunju, 431 giet proklamata d-**Domma tal-Maternità tal-Madonna**, jiġifieri li Marija mhux biss Omm Ġesù bhala bniedem, iżda hija Omm Ġesù bhala Alla, *Mater Dei*. Dan ġara fil-**Konċilju ta' Efesu**. It-tieni data, dik tat-8 ta' Diċembru, 1854 meta l-**Papa Piju IX** ghamel bhala Domma tal-Fidi l-**Immakulat Konċepiment tal-Madonna** u l-ahhar data, dik ta' l-1 ta' Novembru, 1950 meta l-Papa Piju XII **iddefinixxa l-Assunzjoni ta' Marija** jiġifieri li l-Madonna giet imtelligha s-sema bir-ruh u l-ġisem.

Dawn id-dati sbieħ, żgur li jqajmu entużjażmu kbir fid-devoti tal-Madonna, imma billi din is-sena jahbat il-**150 sena mid-Domma ta' l-Immakulata**, ser nghid fil-qosor l-istorja tad-Domma li hija tant għażiża għall-qalb taghna l-Maltin u l-Għawdxin, devoti ta' Marija Immakulata.

L-Ewwel Żminijiet tal-Knisja

Fl-ewwel żminijiet tal-Knisja matul l-ewwel 500 sena, il-Madonna, sew fil-Lvant kif ukoll fil-Punent, kienet miżmuma bhala **t-Tieni Eva mimlija b'kull grazzja u kull qdusija**. Maż-żmien, iżda, l-Knisja tal-Lvant u l-Knisja tal-Punent ma baqghux jaqblu sewwa bejniethom għax filwaqt li t-tagħlim u t-twemmin fit-nissil bla tebgha tad-dnub tal-Madonna baqa' miexi u jiżdied qalb l-Insara tal-Lvant, fil-Punent it-tagħlim dwar il-Kunċizzjoni baqa' fejn kien. Tant hu hekk li fil-Punent kien biss wara d-disgħa seklu li bdiet tiġi oċelebrata il-festa tal-

Kunċizzjoni fil-Belt ta' Napli. Fis-seklu XI, imbagħad l-isqfijiet ta' l-Ingilterra u tan-Normandija bdew kull sena jiċcelebraw il-festa tal-Kunċizzjoni. Hekk bdiet tinxtered ukoll ma' l-Ewropa kollha.

It-Teoloġi jakkużaw lil xulxin bl-Ereżija

Għalkemm il-festa tal-Kunċizzjoni bdiet dejjem tikber u tiżdied, **ix-xitan deffes denbu**, tant li l-Papiet fosthom Pawlu V u Girgor XV kellhom jindahlu kemm-il darba biex iżommu ċertu ekwilibriju u ma jhallux ċerti teoloġi jakkużaw lil xulxin bl-ereżija. Dan gara għaliex xi għorrief magħrufa u devotissimi tal-Madonna bħal **San Bernard, San Bonaventura, San Albertu l-Kbir u ukoll il-Kbir San Tumas t' Aquino, il-festa tal-Kunċizzjoni tathom fastidju** u ma qablux mat-tagħlim dwar it-tniissil bla tebhga tal-Vergni Marija. Dawn it-teoloġi kienu jżommu li l-Madonna għet imnaddfa mill-htija tan-nisel mhux fit-tniissil tagħha, iżda qabel ma twieldet meta kienet għadha fi hdan ommha, kif gara lil San Gwann Battista.

Il-Beatu Ġwann Duns Scotus

Iżda din il-kontroversja kollha qanqlet ukoll kuraġġ kbir fost it-teoloġi favur il-Kunċizzjoni. Hafna bdew isemmghu lehenhom fl-iskejjel u fil-knejjes u xi whud minn dawn il-hbieb ta' l-Immakulata għamlu wegħda li jiddefendu anke bit-tixrid ta' demmhom dan il-privileġġ singulari tal-Madonna. L-ordni Frangiskan kien minn ta' quddiem f'din id-difiża Marjana, fosthom l-aqwa duttur tal-Knisja, **il-Beatu Duns Scotus**, zaġħzugh Skoċċiż li fid-disputi tiegħu ġewwa Cologne u Pariġi fil-bidu tas-seklu XIV ma qagħadx jintilef f'hafna argumenti tat-teoloġija, imma wera ċar li ma kien jixraq qatt li Omm Alla kellha tkun imqar għal hin wiehed biss imtebbgħa bid-dnub u bint u l-Isira tad-demonju.

Ma għaddiex żmien twil u l-biċċa l-kbira tat-teoloġi bdew jaqblu ma' Scotus, mhux biss, imma l-Università ta' Sorbonne bdiet iċċanfar u tikkundanna lil dawk li kienu għadhom iżommu t-tagħlim kuntrarju.

Il-Knisja siekta

Wara medda ta' snin, bil-mod il-mod, id-diskussjoni dwar it-tniissil bla tebhga ta' Marija bdiet tibred, iżda xxaqilbet hafna favur dan il-privileġġ Marjan. Beda jissahhah dejjem iżjed ukoll il-moviment favur id-definizzjoni dommatika ta' din il-verità.

B'danakollu l-knisja baqgħet siekta, għax, meta jidhol fin-nofs xi tagħlim ta' htieġa kbira, bħalma kien dan il-privileġġ ta' Marija, il-Knisja ma taqtaghhiex kif gieb u laħaq. Il-Knisja fis-skiet tagħha tkun qed tghasses u titkixxef dwar dak li jkun qed isir, jingħad u jinkiteb. Imbagħad meta jasal iż-żmien tiftah fommha u l-kelma tagħha tkun il-kelma ta' l-aħħar.

Ghaddew snin twal, imma kien il-**Papa Sistu IV** li fl-**1476** gharaf mill-ġdid il-Festa tal-Kunċizzjoni. Hafna universitajiet kattoċi b'dew jiddefendu t-tagħlim ta' l-Immakulat Konċepiment, u l-Ġiżwiti u iktar il-Frangiskani komplew ixerrdu dan it-tagħlim Marjan. Ma' dawn inghaqdu hafna isqfijiet u Nsara. Twaqqfu Ordnijiet Reliġjużi u konfraternitajiet bl-isem tal-Kunċizzjoni. Ftit wara ġiet approvata l-kelma **IMMAKULATA** b'riferenza għall-Kunċizzjoni, u fit-talb bdiet tinghad "**O Marija mmissla minghajr tebgha, itlob għalina li nirrikorru lejha**". **Fil-litanija** ždiedet "**Sultana mmissla minghajr tebgha, itlob għalina**".

Wara, m'bagħad, bid-**dehra tal-Midalja Mirakoluża f'Parigi fl-1830**, tnehha l-ahħar tfixkil li kien għad fadal fit-triq għad-definizzjoni dommatika.

Roma locuta est, Ruma tkellmet

X'kien jonqos mela biex dan it-tagħlim isir domma tal-fidi? Kien jonqos biss il-kelma ahħarija tal-Papa. U din il-kelma setgħana nstengħet tidwi f'**Ruma fit-8 ta' Diċembru, 1854**, meta l-Papa Piju IX iddikjara li Marija sa mill-ewwel waqt tat-tmissil tagħha ġiet meħlusa minn kull tebgha tad-dnub u għalhekk **IMMAKULATA**.

Bil-bulla *Ineffabilis Deus* il-Papa stqarr fost hwejjeġ ohra, li l-Insara għandhom jemmu b'fidi sħiha u għal dejjem li t-tagħlim li jzomm li Marija bi grazzja singolari u bi privileġġ għaliha, sa mill-ewwel waqt tat-tmissil tagħha kienet imħarsa bla mittiefsa minn kull tebgha tad-dnub oriġinali.

Dan ifisser li Marija ġiet meħlusa mill-ħtija, hekk li qatt ma waqgħet fiha, u dan kollu bis-saħħa tal-ġrajja ta' Kristu Redentur, u bi privileġġ singolari u għalhekk tissejjah "**il-frott l-aktar bnin għall-grazzja tal-fidwa**".

L-Immakulata f' Lourdes

Biex ma jibqa' ebda dubju dwar id-domma tal-Kunċizzjoni, il-Madonna stess žiedet twettaq u tikkonferma kelmet il-Papa Piju IX meta dehret ġewwa **Lourdes** u fil-**25 ta' Marzu, 1858** lit-tfajla Bernardina għall-mistoqsija li għamlitilha, il-Madonna weġbitha u qaltilha: "**JIENA JIEN IL-KUNĊIZZJONI IMMAKULATA**".

Hekk dan it-tagħlim dwar l-Immakulata ġie mħabbar fil-**ġnien ta' Eden** bil-kliem u **Jien inqajjem mibegħda bejne u bejn il-mara, bejn nislek u nisilha u hu jishaqlek rasek** (Ġen III, 15). Ġie mwettaq meta l-anġlu Gabriel deher lill-Madonna ġewwa **Nazaret** fejn il-Madonna qalet "**Hawn hi l-qaddejja tal-Mulej, ha jsir minni skond kelmtek**" (Lq Kap. 138). Dan it-tagħlim ġie ddikjarat Domma tal-Fidi ġewwa **Ruma** mill-Papa Piju IX fit-**8 ta' Diċembru, 1854** u ssigillat f'**Lourdes** meta fil-**25 ta' Marzu, 1858** lil Bernardina l-Madonna qaltilha "**Jiena jien l-Immakulta Kunċizzjoni**".